

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos
Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: viranomaisohjaus 5.3.2026, VN/7718/2026-STM-1

Lupa- ja valvontaviraston järjestämislain 30 §:n 2 momentin mukainen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta vuonna 2025

Satakunnan hyvinvointialue

Johtopäätöksiä valvontahavainnoista saadusta kokonaiskuvasta

Omaavalvonnassa on ollut puutteita. Omaavalvonnassa toimivuudessa ja henkilöstön riittävydessä sekä hyvinvointialueen oman että ostopalvelutoiminnan valvontaan on ollut haasteita.

Lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käytössä, ohjeissa ja toimintakäytännöissä on ollut puutteita.

Lastensuojelun palvelutarpeen arviointien ja lastensuojeluilmoitusten käsittelyssä on ollut lakisääteisten käsittelyaikojen ylityksiä.

Kiireettömän erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn järjestämisessä on puutteita.

Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen ei ole toteutunut kaikilta osin yhdenvertaisesti.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte)-rakenteita on kehitetty siten, että kuntien edustusta Hyte-toimikunnassa vahvistettiin ja poikkihallinnollista hyvinvointialueen yhteistyötä lisättiin. Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus on laadittu vuosille 2025–2029, ja hyvinvointisuunnitelman päivitys etenee päätöksentekoon keväällä 2026. YT-neuvotteluissa Hyte-yksikön henkilöstöä vähennettiin, mikä herättää huolta lakisääteisten Hyte- ja ehkäisevän päihdetyön tehtävien hoitamisesta jatkossa. Omaavalvontaohjelmassa viitataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuteen, mutta puutteiden korjauskeinot on kuvattu niukasti. (Ohjaus.)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (pl. psykiatrisen esh)

Lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käytössä, ohjeissa ja toimintakäytännöissä on ollut puutteita. Puutteita on ilmennyt päätösten tekemättä

jättämisessä ja tiedoksiannossa, lapsen kuulemisessa ja mielipiteen selvittämisessä. Lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä ja kasvatuksellisia käytäntöjä ei ole selkeästi erotettu toisistaan ja rajoitustoimenpiteitä on käytetty rangaistusluonteisesti tai ilman virallisia rajoitustoimenpidenäkökohtia. (Kantelu.)

Asiakassuunnitelmien lainmukaisuudessa ja ajantasaisuudessa on ollut puutteita.

Asiakassuunnitelmissa ei ole ollut asianosaisten mielipiteitä, miten yhteydenpitoa toteutetaan tai mitä tukea/palveluja lapsen katsotaan tarvitsevan tavoitteiden toteuttamiseksi. (Kantelu.)

Palvelutarpeen arviointien ja lastensuojeluilmoitusten käsittelyssä on ollut lakisääteisten käsittelyaikojen ylityksiä. Lastensuojeluilmoitusten ja palvelutarpeenarviointien lakisääteiset käsittelyajat olivat ylittyneet, eikä omavalvonta ole näiltä osin ollut riittävää. (Valvonta.)

Asianhallinnassa on ollut puutteita. Salassa pidettävien tietojen jakamisessa ja asiakastietojen kirjaamisessa on ollut virheellisiä toimintatapoja. Myös asiakirjapyyntöjen ja asiakirjojen korjauspyyntöjen käsittelyssä on ollut epäselvyyksiä, puutteita ja viiveitä. (Valvonta, kantelu.)

Omavalvonnassa on ollut puutteita tai epätarkkuuksia. Palvelutuotannon ja palveluntuottajien omavalvonnallinen ohjaus ja valvonta on ollut vähäistä. Tarkastuksia hyvinvointialue ei ole tehnyt juuri lainkaan lastensuojelun ja lapsiperheiden avopalveluihin. (Valvonta, tarkastuskertomus.)

Työikäisten sosiaalipalvelut

Ei valvontahavaintoja.

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelut

Palvelutarpeen mukaisen asumispalvelun järjestämisessä on ollut paikoin puutteita. Vakavat väkivaltatilanteet päihteidenkäyttäjien asumisyksiköissä ovat herättäneet huolta. Tuetun asumisen ja tilapäisen asumisen yksiköissä on ollut haastavia väkivaltatilanteita. Osana hyvinvointialueen tuottavuus- ja talousohjelmaa tavoitteena on keventää palvelurakennetta siirtämällä eri asiakasryhmien, ml. päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, asumisen painopistettä kevyemmin tuettuun asumiseen ja kehittämällä kotiin annettavien palvelujen ja ympärivuorokautisen hoidon väliin joustavia asumis- ja palvelukokonaisuuksia. Em. vakavat väkivaltatilanteet voivat mahdollisesti viitata siihen, etteivät nykyiset sosiaalihuoltolain mukaiset kevyemmät asumispalvelut ole soveltuvia erityisen tuen tarpeessa oleville päihteidenkäyttäjille. (Valvonta.)

Vammaisten henkilöiden palvelut

Vammaispalveluhakemusten käsittelyajoissa on ollut viiveitä. Hakemuksia ei ole kaikissa tilanteissa käsitelty sosiaalihuoltolain edellyttämällä tavalla viimeistään kolmen

kuukauden kuluessa asian vireilletulosta. Viivästymisiä ovat johtuneet mm. resurssipulasta ja tietojärjestelmämuutoksista. (Kantelu.)

lääkäiden sosiaalihuollon palvelut

Turva-avustamispalvelujen toteuttamisessa on ollut haasteita. Turva-avustamispalveluissa ei ollut päivitettyjä toimintaohjeita, eikä kotihoidon ja kotona asumista tukevien palvelujen omavalvontasuunnitelmassa ollut mainittu turva-avustamispalvelua lainkaan. Turva-avustamispalveluissa on ollut haasteita mm. omavalvonnan toteuttamisessa ja sosiaalihuollon päätöksenteossa. Turva-avustamispalvelun myöntäminen ei ole perustunut asiakkaan palvelutarpeen arviointiin, eikä palvelun myöntämisestä tehty kirjallista päätöstä. (Valvonta, kantelu.)

Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen organisoinnissa, omavalvonnassa ja yhdenvertaisessa toteutumisessa on ollut kehitettävää. Osassa yksiköistä palvelut tuotetaan kotihoidon aikataulutettuina käynteinä asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti, kun taas toisissa yksiköissä henkilökuntaa on päiväsaikaan jatkuvasti paikalla, mahdollistaen asiakkaille runsaammat palvelut. Eriarvoisuutta liittyy myös asiakasmaksuihin; turvapuhelinpalvelu ja hälytyskäynnit ovat osalle asiakkaista maksullisia ja toisille maksuttomia, riippuen toimintayksiköstä. (Tarkastuskertomus.)

Perusterveydenhuollon avo- ja vuodeosastohoito sekä suun terveydenhuolto

Perusterveydenhuollossa on ollut puutteita hoitoon pääsyn ajankohdan ilmoittamisissa ja ensimmäisen hoitotapahtuman järjestämisessä. Alle 23-vuotiaiden hoitoon pääsy toteutuu lainmukaisesti. (Valvonta.)

Puheterapia palveluun pääsyssä on ollut puutteita. Palvelussa on ollut resurssipula, koska avoimia vakansseja ei ole saatu täytettyä. (Kantelu.)

Hyvinvointialueen suun terveydenhuollossa alle 23-vuotiaiden hoitoon pääsy ei ole toteutunut lain edellyttämällä tavalla. Yhteydensaanti suun terveydenhuollossa toteutuu pääsääntöisesti hyvin. (Valvonta.)

Somaattinen erikoissairaanhoito

Kiireettömän erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn järjestämisessä on ollut vakavia puutteita. Hoitoon pääsyssä on ollut haasteita erityisesti kirurgiassa ja silmätaudeissa. Hoitoon pääsyn tilanteeseen on vaikuttanut erikoislääkäripula ja väestön ikääntyminen. (Valvonta.)

Ensihoito ja päivystys

Ei valvontahavaintoja.

Omavalvonta ja valvonta

Omavalvontasuunnitelmissa on ollut puutteita. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista on laadittu yhteensä kaksitoista palveluysikkökohtaista omavalvontasuunnitelmaa. Tarkastuskertomuksissa on tuotu toistuvasti esiin omavalvontasuunnitelmien ylätasoisuus ja konkretian puute. (Valvonta).

Omavalvonnassa on ollut kehitettävää. Tarkastuskertomusten määriä seuraamalla voidaan tehdä arviota omavalvonnan toimivuudesta ja henkilöstön riittävydestä hyvinvointialueen oman ja ostopalvelutoiminnan valvontaan. Tarkastuskertomusten toimitusmäärien merkittävä vähentyminen voi johtua esimerkiksi siitä, että hyvinvointialueella ei ole ollut riittävästi henkilöstöä toteuttamaan valvontatoimintaa. (Tarkastuskertomus.)

Lisätietoja antavat tarvittaessa ryhmäpäällikkö Sari Vainikainen ja sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja Sari Husa, puh. 0295 254 000 (vaihde).

Ratkaistu: 29.04.2026
Ratkaisija: Oresmaa Niina (LVV)
Virka-asema: Yksikön päällikkö
Esittelijät:
Vainikainen Sari (LVV), Ryhmäpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi